

RAPORT Z WIZYTACJI **(powtórna ocena programowa)**

**dokonanej w dniu 8.06.2017 na kierunku *filologia*
prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych
na poziomie studiów pierwszego stopnia
o profilu praktycznym (od roku akad. 2015/16; wcześniej profil ogólnoakademicki)
realizowanych w formie studiów niestacjonarnych
na Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Świeciu
(do 23.03.2017 r. funkcjonującej pod nazwą Wyższa Szkoła Języków Obcych w Świeciu)**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Łyda, członek PKA

członek: dr hab. Maria Jodłowiec, ekspert PKA

Część I : Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 790/2015 Prezydium PKA z dnia 8 października 2015 r.

Uzasadnienie wydania oceny warunkowej stanowiły zastrzeżenia dotyczące:

1. celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji,
2. zasobów kadrowych,
3. procedur zapewnienia jakości ujętych w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia.

Ad. 1. Stwierdzono, że system weryfikacji efektów kształcenia i proces dyplomowania nie funkcjonują właściwie. Analiza prac etapowych wykazała, że nie wszystkie prace pisemne były starannie sprawdzane i prawidłowo oceniane, brakowało w nich odpowiedniego zaznaczenia błędów i komentarzy nauczyciela. Stopień trudności nie zawsze był właściwy – na ogół był on zbyt niski, a kryteria oceny – nie zawsze wyraźnie określone. Analiza prac dyplomowych wykazała liczne uchybienia, szczególnie w odniesieniu do prac przygotowanych na specjalności filologia angielska. Dotyczyło to przede wszystkim zawyżania ocen, zbyt lakonicznych recenzji, które nie zawierały elementu oceny, a jedynie opis treści pracy. W pracach brakowało odpowiednio rozwiniętej i ustrukturyzowanej części empirycznej lub praktycznej. Wiele prac zawierało niezrozumiałe dla czytelnika stwierdzenia oraz istotne błędy językowe (leksykalne, składniowe, interpunkcyjne, logiczne), co świadczyło o tym, iż studenci nie osiągnęli wymaganych efektów kształcenia (np. kierunkowego efektu kształcenia K_U10), albo że prace nie zostały dokładnie sprawdzone przez promotorów. Akceptowane były bez jakiegokolwiek uzasadnienia przekroczenia

współczynników wynikających z kontroli programem antyplagiatowym. Zastrzeżenia budziły też pytania stawiane podczas egzaminu dyplomowego, które ograniczały się wyłącznie do tematyki pracy dyplomowej.

W odpowiedzi na raport powizytacyjny władze Uczelni poinformowały o przekazaniu nauczycielom uwag dotyczących weryfikacji końcowych efektów kształcenia (prac etapowych i dyplomowych). Zadeklarowały również uwzględnienie uwag ZO PKA dotyczących kwestii prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów (suplementy), jak również prowadzenia prac nad monitorowaniem losów absolwentów. Jako zapowiedź działań mających na celu usprawnienie systemu weryfikacji końcowych efektów kształcenia (prac etapowych i dyplomowych) przedstawiono Zarządzenie nr 06/MC/2015 Rektora Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu z dnia 25 kwietnia 2015 roku, które miało wejść w życie 1 października 2015 r., w sprawie formatu i sposobu dokumentowania przeprowadzonych egzaminów i zaliczeń ustnych w WSJO w Świeciu. Zarządzenie to miało jednak charakter ogólnikowy. Wątpliwości budzi zwłaszcza § 4 Zarządzenia, zgodnie z którym „Wykładowca zobowiązany jest przedłożyć listę pytań na egzamin lub zaliczenie oraz metrykę umożliwiającą weryfikację sposobu realizacji założonych efektów kształcenia”. Nie sprecyzowano jednak komu i kiedy należy przedkładać listę oraz w jaki sposób ma być dokonywana weryfikacja. W wymienionym Zarządzeniu § 4 pojawia się dwukrotnie, co również jest mylące i świadczy o pośpiechu w tworzeniu dokumentu. Przedłożono zobowiązania trojga nauczycieli do starannego prowadzenia i sprawdzania prac dyplomowych, także pod kątem kontroli antyplagiatowej, jak również przedkładania zespołowi ds. jakości kształcenia opisów prowadzonych prac wraz z oceną i jej uzasadnieniem. Efekty podjętych działań należy ocenić podczas kolejnej wizytacji.

Ad. 2. Stwierdzono, że wymagania dotyczące minimum kadrowego zgodnie z przepisami obowiązującymi do dnia 1 października 2015 r. nie były spełnione, a dorobek zatrudnionych osób był skromny i nie zapewniał pełnej realizacji efektów kształcenia na studiach o profilu ogólnoakademickim. Uczelnia zadeklarowała zmianę profilu ocenianego kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny, jednakże dokumentacji zawierającej informacje o doświadczeniu zawodowym nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia praktyczne na kierunku o zmienionym profilu kształcenia oraz ich dorobku naukowego nie można było poddać weryfikacji w chwili wydawania oceny. ZO PKA zalecił powtórny weryfikację sposobu dokonywania okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Równocześnie uznano za nieprzekonujące informacje na temat określenia kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania oraz sposobu i warunków wsparcia rozwoju naukowego pracowników.

W odpowiedzi na raport powizytacyjny władze Uczelni przedstawiły Zarządzenie Kanclerza WSJO w Świeciu z 30 maja 2010 r., które mówiło jedynie o tym, że decyzję w sprawie przyznania środków podejmuje Kanclerz Dokument nie określał natomiast zasad i kryteriów, co było przedmiotem uwag Zespołu Oceniającego PKA, zwłaszcza w kontekście rozmów przeprowadzanych z pracownikami, których odpowiedzi wskazywały na uznaniowy charakter procedury przyznawania środków. Przedłożony Regulamin pracy w WSJO w Świeciu również świadczy o tym, że w WSJO w Świeciu nacisk jest położony na kontrolowanie i egzekwowanie, a nie nagradzanie. Część IX Regulaminu dotycząca wyróżnień i nagród jest krótka, ogólnikowa, nie precyzuje kryteriów awansowania i wynagradzania.

Ad. 3. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uznano za nie w pełni skuteczny, a jego efektywność za niezadowalającą. Z dokumentacji przedstawionej w czasie wizytacji, a

także z odpowiedzi na raport powizytacyjny wynikało, że okresowa ocena nauczycieli nie jest skutecznym narzędziem zapewniania jakości kształcenia. Merytorycznej oceny nauczyciela dokonywał wyłącznie dziekan (w części E kwestionariusza), a komisja uczelniana jedynie potwierdzała tę ocenę (w części F), zaś pracownik nie poświadczal podpisem, że zapoznał się z oceną i jej uzasadnieniem. Stwierdzono ponadto, że członkowie komisji wydziałowej oceniają samych siebie.

Odpowiadając na raport powizytacyjny Uczelnia wskazała na istnienie procedur, ale nie potrafiła udowodnić, że są one stosowane i skuteczne. Należy docenić starania o kompletowanie procedur, jednakże realne skutki przedstawionych procedur można będzie ocenić dopiero w przyszłym roku akademickim.

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I

Zespół przeprowadzający powtórny wizytację zapoznał się z dokumentacją kierunku, odpowiednio poprawioną i uzupełnioną, zgodnie z wysuniętymi uprzednio postulatami i zaleceniami oraz odbył następujące spotkania:

- z władzami Uczelni – spotkanie wstępne i podsumowujące;
- z autorami raportu na temat działań naprawczych podjętych w Jednostce po otrzymaniu warunkowej oceny programowej,
- z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku filologia,
- z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewniania jakości w Jednostce.

Działania naprawcze podjęte przez uczelnię i opisane w Raporcie z działań naprawczych oraz przedstawione w trakcie wizytacji dotyczyły bezpośrednio zarzutów wysuniętych w raporcie z pierwszej wizytacji. W odniesieniu do poszczególnych zastrzeżeń wymienionych w Uchwale, podjęte przez Jednostkę działania i ich rezultaty przedstawiają się następująco:

Ad. 1. Uczelnia podjęła liczne działania, mające na celu usprawnienie systemu weryfikacji efektów kształcenia i zapewnienie właściwego procesu dyplomowania. Wprowadzono ujednolicony system dokumentowania przeprowadzanych zaliczeń i egzaminów ustnych (Zarządzenie 06/MC/2015 Rektora WSJO w Świeciu z dn. 25.04.2015). Analiza formularzy wypełnionych przez nauczycieli, przeprowadzających zaliczenia i egzaminy ustne, wskazuje na przejrzystość procesu weryfikacji efektów kształcenia oraz dbałość o rzetelność procesu kontroli i oceny tych efektów. Kryteria stosowane przy ocenianiu studentów w większości zapewniają adekwatną gradację ocen, a dokonana przez ZO PKA kontrola losowo wybranych prac etapowych wskazała, że są one sumiennie sprawdzane i oceniane. Pewne zastrzeżenie budzi fakt, że w odniesieniu do paru egzaminów (np. Historia i realioznawstwo krajów obszaru języka angielskiego - rok I FA i rok II FA; wykład monograficzny - rok III FA) pytania na formularzu sprawozdawczym zostały sformułowane w języku polskim, ale – zgodnie z opinią wyrażoną przez osoby odpowiedzialne za wewnętrzny system zapewniania jakości na Uczelni – nauczycielom chodziło w tym przypadku o pełną dostępność treści dokumentów, nawet dla osób nieposługujących się biegle językiem angielskim. Syllabusy przedmiotów zawierają odpowiednie odniesienie do zakładanych efektów kształcenia. Wprowadzono również ujednoliconą procedurę sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia i tworzenia tabel weryfikacji, a na pracowników nałożono obowiązek rzetelnego i dokładnego sprawdzania prac studenckich (z odpowiednim nanoszeniem uwag i komentarzy przez osoby sprawdzające prace) - skontrolowane prace były opatrzone adekwatnymi komentarzami. Wszystkie prace są archiwizowane i składane w dziekanacie – ZO PKA otrzymał dostęp do archiwizowanych prac. W trosce o zapewnienie wymaganej jakości w procesie dyplomowania

studentów wprowadzono ujednolicony system procedur oceny jakości prac dyplomowych i powołano komisję nadzorującą przebieg tego procesu (Zarządzenia 07/MC/2015 i 08/MC/2015 Rektora WSJO w Świeciu z dn. 15.06.2015). Jak wynika z udostępnionej dokumentacji, zespół weryfikujący jakość prac dyplomowych poddał wnikliwym analizom dwie losowo wybrane prace dyplomowe spośród 15 złożonych w roku akad. 2015/16, a wyniki tych analiz zostały sformułowane na piśmie w formie „Arkuszy oceny jakości pracy dyplomowej”. Są one sporządzone kompetentnie i stanowią solidną weryfikację samych prac, ich recenzji i wystawionych ocen. Jest to cenna inicjatywa, która pozwala na diagnozę słabych i mocnych stron procesu dyplomowania i z pewnością przyczynia się do podnoszenia standardów w tym zakresie, choć byłoby wskazane objęcie tego typu inspekcją przynajmniej 20-25% prac składanych w danym roku. Losowo wybrane prace licencjackie (wraz z recenzjami) poddane analizie przez ZO PKA (w tym: „The TPR Method at the First Educational Stage”; „Selected Techniques of Teaching English to Children with Specific Educational Needs with Autism Spectrum Disorder”; „Formative Assessment in Foreign English Education at Intermediate Level”; „The Role of Cartoons in teaching English to Preschoolers”) wskazują, że sposób recenzowania i oceniania prac dyplomowych znacząco się zmienił: recenzje są wystarczająco rozbudowane i zawierają ocenę zawartości merytorycznej oraz języka pracy. Same prace mają na ogół właściwą strukturę i zawierają część empiryczną, choć ich język nadal nie jest wolny od usterek. Wynika to generalnie z dość niskiego poziomu kompetencji językowych studentów oraz faktu, że jeden nauczyciel akademicki obciążony prowadzeniem kilkunastu prac w danym roku nie jest w stanie zapewnić wystarczającej kontroli w tym zakresie. Chociaż promotor po pierwszym semestrze sporządza i przedkłada Radzie Programowej sprawozdanie ze stopnia realizacji prac dyplomowych wraz z ich oceną i opisem działań naprawczych, które mają zapewnić właściwą jakość prac składanych pod koniec roku, nie prowadzi to automatycznie ich wysokiego poziomu językowego. Należy tu podkreślić, że w pracach nie występują (co miało miejsce wcześniej) rażące błędy leksykalne, gramatyczne i interpunkcyjne, ale czasem użyte sformułowania są niejasne i trudno uchwycić ich sens. Promotorzy są także zobowiązani do sporządzania na piśmie uzasadnienia w sytuacji przyjmowania prac, w których wystąpiły przekroczenia norm stosownych współczynników podczas kontroli programem antyplagiatowym. Gdy wykryto tego typu nieprawidłowość w jednym przypadku w roku akad. 2015/16, praca została poddana dodatkowej ocenie, po której stwierdzono, że nie nosi ona znamion plagiatu, a wskazane w niej zapożyczenia są uprawnione i wynikają z zamieszczenia w tekście obszernych cytatów z materiałów źródłowych, którymi były przemówienia Donalda Trumpa i Baracka Obamy. Wprowadzono też formalne wymaganie, by podczas egzaminu dyplomowego jedno pytanie wykraczało poza tematykę pracy i dotyczyło zagadnień z programu studiów (aktualizacja procedury WSJO-O-O-2A) – w ten sposób wyeliminowano problem ograniczenia problematyki pytań na egzaminie końcowym, które budziło zastrzeżenia podczas wcześniejszej wizytacji.

Podsumowując, należy stwierdzić znaczącą poprawę w realizacji celów i efektów kształcenia oraz wdrażania adekwatnych procedur ich weryfikacji na Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Świeciu. Podjęte działania korygujące, ulepszające system i jakość kształcenia na kierunku filologia, objęły swym zakresem wszystkie zastrzeżenia wysunięte podczas poprzedniej oceny i można je uznać za wdrożone i właściwie funkcjonujące, choć ich rezultaty są nie w pełni zadawalające, ze względu na błędy (głównie dotyczące sensu niektórych sformułowań) nadal obecne w pracach dyplomowych.

Ad. 2. Wymagania kadrowe dotyczące minimum kadrowego na ocenianym kierunku zostały spełnione. Zmiana profilu z ogólnoakademickiego (który wygasa wraz z końcem roku akad. 2016/17) na praktyczny zmienia wymogi w tym zakresie, a zatrudnienie dwóch dodatkowych

osób z doświadczeniem zawodowym dodatkowo wzmacnia kadre Uczelni. Zarówno przygotowanie merytoryczne oraz dorobek naukowy, jak i doświadczenie praktyczne kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku nie budzą zastrzeżeń: obsada zajęć dydaktycznych uwzględnia dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, a osoby prowadzące zajęcia reprezentują specjalizację w zakresie dyscypliny odpowiadającej rodzajowi prowadzonych zajęć. Zgodnie z zaleceniami powizytacyjnymi, w UL-T zmodyfikowano sposób dokonywania okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych (opisany w punkcie następnym). Wprowadzono też jasne i przejrzyste kryteria zatrudniania oraz awansowania pracowników. Jak potwierdzili nauczyciele obecni na spotkaniu z ZO PKA, pracownicy otrzymują oczekiwane wsparcie w rozwoju naukowym i są zachęceni do podejmowania badań, uczestniczenia w konferencjach itp.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zasobów kadrowych i zobowiązań wobec pracowników zatrudnionych na Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Świeciu i prowadzących zajęcia na Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu na kierunku filologia, obecnie profil praktyczny.

Ad. 3. W odpowiedzi na zarzut dotyczący nieprawidłowości procedur zapewnienia jakości ujętych w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia, a w szczególności błędów dotyczących okresowej oceny nauczycieli, zmieniono jej zasady, uściślono i dopracowano kryteria oraz dokonano modyfikacji w formularzu oceny pracowników, dodając część zawierającą opisowe uzasadnienie oceny i konieczność zapoznania się z oceną przez ocenianego. Na podstawie informacji podanych przez nauczyciela, wyników hospitacji oraz wyników ankiet studenckich, ocena merytoryczna dokonywana jest w dalszej części arkusza przez dziekana, a następnie weryfikowana przez Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia sporządza też zbiorczy raport o przebiegu i wynikach okresowej oceny nauczycieli akademickich, który przedkłada Rektorowi. Kryteria zatrudniania, awansowania, wynagradzania oraz sposobu i warunków wsparcia rozwoju naukowego pracowników są jasno określone (w stosownym regulaminie) i satysfakcjonujące dla pracowników, co stwierdzili uczestnicy spotkania z ZO PKA. Obecni na spotkaniu nauczyciele stwierdzili też, że zarówno studenci, jak i wykładowcy mają wpływ na programy studiów.

Zmodyfikowany system okresowej oceny nauczycieli wydaje się stanowić skuteczne narzędzie zapewniania jakości kształcenia.

Część III: Informacje o pozostałych zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, jakie zaistniały w okresie między przeprowadzeniem przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą wymienioną w części I, a otrzymaniem zawiadomienia o powtórnej ocenie jakości kształcenia oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

Dzięki podjętym staraniom, Uczelnia zdobyła (na okres 26.10.2015 do 26.10.2017) certyfikat Akredytowanego Centrum Egzaminacyjnego i może przeprowadzać standaryzowane testy z języka angielskiego: *Pearson Test of English: General and Young Learners* (w grudniu 2018 do testu przystąpiło 18 osób).

W celu umożliwienia studentom korzystania z programu Erasmus+, Uczelnia złożyła wniosek o Kartę Uczelni Erasmusa do Komisji Europejskiej i czeka na decyzję w tej sprawie. Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu podjął także współpracę z AIESEC i zachęca studentów do wyjazdów zagranicznych dostępnych w ramach tego programu. W trosce o pozyskanie

studentów zagranicznych, prowadzona jest akcja promocyjna Uczelni w Kazachstanie oraz Indiach.

Uczelnia stara się też regularnie organizować konferencje naukowe. W październiku 2015 Wydział w Przasnyszu zorganizował międzynarodową konferencję pt. „Przekraczanie granic w języku, literaturze i kulturze”. W oparciu o wygłoszone podczas konferencji referaty przygotowywany jest obecnie tom pokonferencyjny w serii wydawniczej *Humanistica 21*. We wrześniu 2017 Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu organizuje kolejną konferencję międzynarodową pt. „Człowiek na skrzyżowaniu materialno-duchowych wyzwań współczesności” i planuje wydanie kolejnego tomu jako pokłosia tego wydarzenia naukowego.

W celu promowania integracji wykładowców i studentów, Koło Naukowe UL-T „Open Mind” zorganizowało konkurs literacki na utwór wierszowany w języku angielskim. Rozstrzygnięciu konkursu towarzyszył koncert „Countless Names of Love”, którego organizatorami byli UL-T, Koło Naukowe „Open Mind” oraz Samorząd Studencki UL-T.

Część IV : Podsumowanie – zawierające wnioski dotyczące skuteczności i kompleksowości wprowadzonych zmian

Konkludując, zespół przeprowadzający powtórny wizytację uznaje działania naprawcze podjęte przez Wydział Zamiejscowy Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Świeciu (wcześniej Wyższa Szkoła Języków Obcych w Świeciu), prowadzącej kierunek filologia, za skuteczne. W wyniku działań korygujących, których skutkiem było usunięcie uchybień wykazanych w uchwale Nr 790/2015 Prezydium PKA z dnia 8 października 2015 roku, ustały przesłanki będące podstawą do przyznania oceny: „częściowo” w ramach kryteriów dotyczących zasobów kadrowych oraz wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i oceniono je obecnie jako „w pełni”. Równocześnie ocena „znacząco” w odniesieniu do celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji zostaje utrzymana, na co ma wpływ przede wszystkim budzący pewne zastrzeżenia poziom językowy prac dyplomowych.

1. Ogólna ocena spełnienia kryteriów powtórnej oceny programowej

Kryterium ¹	Ocena stopnia spełnienia kryterium uzasadniająca wydanie oceny warunkowej ² Zadowolająca/ Częściowa	Ocena stopnia spełnienia kryterium po powtórnej ocenie programowej ² Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej	częściowa	w pełni

¹ Należy podać ocenę stopnia spełnienia jedynie tych kryteriów, które uzasadniały wydanie oceny w warunkowej.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

zgodność z misją oraz strategią uczelni		
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	częściowa	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	częściowo	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	częściowo	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia		
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia		
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia		
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia		